

DECIZIE

24 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței
Judecători

Ala Cobăneanu
Ion Druță, Iuliana Oprea

judecând recursul declarat de Anke Mobis, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Anke Mobis împotriva lui Ceban Grigore cu privire la repararea prejudiciului material și moral,

împotriva încheierii Curții de Apel Comrat din 14 martie 2017, prin care nu s-a dat curs cererii de apel declarate de Anke Mobis și s-a acordat termen pentru lichidarea neajunsurilor,

c o n s t a t ă:

La 05 ianuarie 2015, avocatul Vitalie Iordachi în interesele lui Anke Mobis a depus cerere de chemare în judecată către Ceban Grigore, prin care solicită instanței de judecată încasarea prejudiciului moral în sumă de 100000 lei, prejudiciului material în sumă de 955000 lei și a cheltuielilor de judecată în sumă de 22920 lei.

La 06 ianuarie 2015, Judecătoria Cimișlia a emis încheierea privind restituirea cererii de chemare în judecată a lui Anke Mobis către Ceban Grigore cu privire la repararea prejudiciului material și moral.

La 31 ianuarie 2015, avocatul Vitalie Iordachi în interesele lui Anke Mobis a depus cerere de recurs la încheierea Judecătoriei Cimișlia din 06 ianuarie 2015, prin care solicită casarea încheierii susmenționate cu restituirea cauzei spre rejudecare în alt complet.

La 16 aprilie 2015, recursul indicat mai sus a fost admis prin decizia Curții de Apel Chișinău.

La 05 mai 2015, Judecătoria Cimișlia a emis încheierea prin care a refuzat primirea cererii de chemare în judecată susmenționate.

La 27 mai 2015, avocatul Vitalie Iordachi în interesele lui Anke Mobis a depus cerere de recurs la încheierea Judecătoriei Cimișlia din 05 mai 2015, prin care solicită casarea încheierii susmenționate, cu restituirea cauzei spre rejudecare în alt complet.

La 29 iunie 2015, Colegiul Civil al Curții de Apel Chișinău a emis decizia prin care a fost admisă cererea de recurs a avocatului Iordachi Vitalie, a fost casată încheierea Judecătoriei Cimișlia din 05.05.2015, cu restituirea cauzei pentru examinare în fond, în aceeași instanță.

La 20 ianuarie 2017, Judecătoria Cimișlia a pronunțat dispozitivul hotărârii, prin care au fost respinse cerințele acțiunii, ca fiind neîntemeiate.

La 01 februarie 2017, avocatul Vitalie Iordachi în interesele lui Anke Mobis a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii respective, solicitând casarea integrală a hotărârii Judecătoria Cimișlia din 20 ianuarie 2017, cu emiterea unei noi hotărâri privind admiterea cerințelor acțiunii în mod integral

La data de 10 martie 2017, dosarul a parvenit în Curtea de Apel Comrat.

Prin încheierea Curții de Apel Comrat din 14 martie 2017, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Vitalie Iordachi în interesele Anke Mobis, apelantului fiindu-i acordat termen de 15 zile din momentul primirii copiei prezentei încheieri pentru depunerea cererii motivate suplimentare de apel cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și pentru achitarea taxei de stat la depunerea apelului în cuantum de 18825 lei (optsprezece mii opt sute douăzeci și cinci) lei, taxă ce rezumă din obiectul litigios cu numirea cauzei pentru examinare pentru data de 27 aprilie 2017 ora 10.30. Totodată, i s-a explicat apelantului că în cazul în care nu va lichida neajunsurile constatate cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate actele va fi restituită fără examinare.

Considerând parțial ilegală încheierea instanței de apel din 14 martie 2017, la 05 aprilie 2017, Anke Mobis a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea recursului, casarea parțială a încheierii recurate în partea obligării achitării taxei de stat la depunerea apelului.

În motivarea recursului, recurentul a indicat că încheierea contestată este ilegală și neîntemeiată în partea obligării achitării taxei de stat. Astfel, invocă prevederile art. 85 din CPC al RM și art. 4 alin. (1) pct. 5 din Legea taxei de stat, menționând că, pentru litigiile ce țin de repararea prejudiciului cauzat prin vătămarea sănătății, cum este și cel în cauză, reclamanții se scutesc de la plata taxei de stat.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Intervalul de timp stabilit de lege în cadrul căruia părțile sunt în drept să declare recurs este de 15 zile din momentul pronunțării încheierii sau primirii încheierii integrale.

Curtea de Apel Comrat a adoptat încheierea la 14 martie 2017, iar Anke Mobis a declarat recursul la 05 aprilie 2017. Materialele pricinii atestă că încheierea contestată a fost recepționată de către recurent la 23 martie 2017 (f.d. 117). Astfel, Colegiul consideră recursul declarat de Anke Mobis în termen.

Potrivit art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 368 alin.(1) CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 CPC și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Din materialele dosarului rezultă că la 01 februarie 2017, avocatul Vitalie Iordachi în interesele lui Anke Mobis a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii Judecătoreiei Cimișlia din 20 ianuarie 2017, fără a achita taxa de stat, care, însă, se impune a fi achitată. Or, litigiul în cauză este unul patrimonial, taxa de stat pentru depunerea cererii de apel urmând a fi calculată din valoarea acțiunii, conform art. 87 alin. (1) lit. a) CPC, care în speță este în mărime de 18825 lei. La caz, au relevanță și prevederile art. 3 alin. (1) lit. a) și j) din Legea taxei de stat nr. 1216-XII din 03 decembrie 1992, care prevede că pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanțelor judecătorești taxa de stat se stabilește în cuantum de 75% din taxa ce urmează a fi plătită la depunerea cererii de chemare în judecată, sau altei cereri (plângeri), iar în cazul litigiilor cu caracter patrimonial - 75% din taxa calculată din suma contestată.

Potrivit prevederilor art. 83 CPC, taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanța judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a pricinii civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar.

În acțiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcție de caracterul și valoarea acțiunii, iar în acțiunile nepatrimoniale și în alte cazuri prevăzute de lege, în proporții fixe, conform Legii taxei de stat.

Potrivit prevederilor art. 84 CPC, se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (inițială și reconvențională), cererea intervenientului principal, cererea vizând pricinile cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvabilității, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărârilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum și cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești.

Colegiul apreciază critic argumentul recurentului cum că, încheierea contestată este ilegală în partea obligării achitării taxei de stat prin prisma prevederilor art. 85 din CPC al RM și art. 4 alin. (1) pct. 5 din Legea taxei de stat, care stabilesc că, pentru litigiile ce țin de repararea prejudiciului cauzat prin vătămarea sănătății, cum este și cel în cauză, reclamanții se scutesc de la plata taxei de stat, or, statuează Colegiul că, scutirea la care se face trimitere se aplică în cazul răspunderii delictuale, care nu este aplicabilă litigiului respectiv.

În acest sens, Colegiul reține prevederile legii despre răspunderea pentru prejudiciul cauzat prin vătămare a integrității corporale sau prin altă vătămare a sănătății, ca fiind o răspundere delictuală, care trebuie să conțină în sine, următoarele condiții generale: - existența unei fapte ilicite, adică acțiune sau inacțiune care are ca rezultat încălcarea drepturilor subiective sau interesele legitime ale unei persoane; - existența unui prejudiciu care constă în rezultatul sau efectul negativ suferit de o persoană prin vătămare a integrității corporale sau prin altă vătămare a sănătății ori prin deces datorită faptei ilicite săvârșite de o altă persoană, pentru care persoana este ținută să răspundă; - legătura de cauzalitate între fapta

ilicită și prejudiciu, adică prejudiciul cauzat sănătății să fie o consecință a faptei ilicite. Raportul causal între fapta ilicită a autorului prejudiciului și vătămarea sănătății are ca urmare pierderea posibilității prejudiciate de a obține venit; - existența vinovăției persoanei care a săvârșit fapta ilicită;

Or, raporturile juridice privind repararea prejudiciului cauzat prin vătămare a integrității corporale sau prin altă vătămare a sănătății ori prin deces se consideră că au apărut la data la care sînt întrunite toate condițiile răspunderii delictuale.

Prin urmare, conchide Colegiul că, față de intimatul Ceban Grigore nu sunt aplicabile prevederile art. 1418 Cod civil al RM (1) conform cărora, în caz de vătămare a integrității corporale sau de altă vătămare a sănătății, autorul prejudiciului are obligația să compenseze persoanei vătămate salariul sau venitul ratat din cauza pierderii sau reducerii capacității de muncă, precum și cheltuielile suportate în legătură cu vătămarea sănătății – de tratament, de alimentație suplimentară, de protezare, de îngrijire străină, de cumpărarea unui vehicul special, de reciclare profesională etc., deoarece nu au fost prezentate probe că pîrîtul este autorul prejudiciului invocat a fi cauzat, or, în conformitate cu prevederile art. 1398 Cod civil al RM , (1) cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune, aliniatul (2) al aceluiași articol stipulează că, prejudiciul cauzat prin fapte licite sau fără vinovăție se repară numai în cazurile expres prevăzute de lege.

Reieșind din constatările cauzei, raportând înscrisurile prezentate de către partea reclamantă la circumstanțele de fapt și drept, Colegiul constată lipsa caracterului probant ale acestora la stabilirea condițiilor generale prevăzute de lege în vederea survenirii răspunderii delictuale a pârâtului Ceban Grigore, prin existența vinovăției acestuia în săvârșirea unei fapte ilicite, legătura de cauzalitate, caracterul ilicit, prejudiciu cauzat sănătății ca fiind consecință a faptei acestuia.

Conform art. 1422 alin (1) Cod civil al RM, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferințe psihice sau fizice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de legislație, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin echivalent bănesc. (3) Reparația prejudiciului moral se face și în lipsa vinovăției autorului, faptei ilicite în cazul în care prejudiciul este cauzat prin condamnare ilegală, atragere ilegală la răspundere penală, aplicare ilegală a arestului preventiv sau a declarației scrise de a nu părăsi localitatea, aplicarea ilegală în calitate de sancțiune administrativă a arestului , muncii neremunerate în folosul comunității și în alte cazuri prevăzute de lege, prevederi care nu sunt aplicabile cazului litigios.

În raport cu aceste considerente, instanța de recurs, prin prisma prevederilor art. 368 alin. (1) CPC, relevă că instanța de apel întemeiat a dispus, prin încheierea din 14 martie 2017, de a nu da curs cererii de apel depusă de apelantul Zlatov Petru, acordându-i ultimului termen pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 18825 lei și a cererii de apel motivate.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții

Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat și a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Anke Mobis.

Se menține încheierea Curții de Apel Comrat din 14 martie 2017, adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Anke Mobis împotriva lui Ceban Grigore cu privire la repararea prejudiciului material și moral.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței

Ala Cobăneanu

Judecători

Ion Druță

Iuliana Oprea